

MERKKIPÄIVIÄ

— 75 vuotta täytti 18. 8. kauppaneuvoksen rouva Maria Mauranen Nurmeksessa.

— Vaasan seurakunnan v.t. kirkkoherra V. Talsta täytti 75 vuotta. Hän on tehnyt pitkän työpäivän ortod. kirkkokunnan työsaralla ja hänet tuntevat hyvin koko Pohjolan karjalaiset.

— 70 vuotta täytti 18. 8. kauppias Anna Karila Jyväskylässä.

Hän on syntynyt Uhtuan Jyvälahdessa, josta jo lapsena siirtyi vanhempiensa mukana Keuruulle. Toimittuaan Keuruulla ja Jämsässä liikealalla hän siirtyi Jyväskylään, jossa toimi J. V. Hytösen, Mitron ja Forsblomin liikkeissä. Neljäntäkymmentä vuotta sitten hän perusti oman liikkeen, jota on nämä vuosikymmenet tunnollisesti hoitanut. Karila Oy onkin tunnettu tekstiililiike kaupungin keskustassa.

Varsinaisen liiketoimintansa ohella hän on vuosikymmenet toiminut Jyväskylän kauppalaisseurassa, sen johtokunnassa. Naisvoimistelu on häntä aina kiinnostanut ja hän on aktiivisesti osallistunut JKT:n naisvoimistelijain toimintaan. Isänmaallisena naisena hän oli innolla mukana lottatyössä ja myös Jyväskylän NNKY on ollut lähellä hänen sydäntään.

— Juho Koskinen täytti 60 vuotta 9. 8. 60 Grythytan'issa Ruotsissa. Tämä karjalainen vapaustaistelija on syntynyt Rukajärvellä. Olosuhteiden pakosta hän siirtyi nykyiseen asuinpaikkaansa, jossa hänet tunnetaan ahkerana ja tunnollisena työmiehenä.

— Säveltäjä, akateemikko Uno Klami täytti 60 vuotta 20. 9. 60.

— Mikko Parosalmi täytti 60 vuotta 20. 9. 60 Helsingissä. Hän on syntynyt Aunuksen Karjalassa, Vieljärven pitäjän Salonkylässä. Vuonna 1919 hän otti osaa Aunuksen kansannousuun ja sen jälkeen siirtyi Suomeen. Aluksi hän toimi Maksim Rovion »kasakkana» Salmin Orusjärvellä. Myöhemmin hän siirtyi Helsinkiin. Aviopuolisoksi hän valitsi salmilaisen Liinu Myllärin. Viimeiset kymmenen vuotta hän on toiminut Leipomo ja Konditoria L. H. Heinosen autonkuljettajana. Hän on seuramme jäsen ja kyykkäkentän huomattava »ässä». Hän on ottanut osaa Ent. salmilaiset r.y:n näytelmäkerhon ja murrekuoron toimintaan.

— 50 vuotta täytti 18. 9. Kansanrunousarkiston amanuenssi, fil. lisensiaatti Lauri Simonsuuri.

Hänet voimme varauksetta lukea heimomme, seuramme ja lehtemme parhaisiin ystäviin. Hän on karjalaisuuden sisimmän, ikivanhojen kalevalais-ortodoksisten perinteidemme parhaita tuntijoita ja vaalijoita. Elämäkertatiedot tietävät kertoa hänestä seuraavaa:

Viipurin klassillisen lyseon kasvatti innostui jo ylioppilasaikoinaan kannakselaisen kansankulttuurin keruutyöhön, ja suoritettuaan 1935 filosofian kandidaatin tutkinnon hän seuraavana vuonna tuli Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran palvelukseen. Siitä alkoi harvinaisen ehjä ja tulokellinen työkausi Elias Lönnrotin ja Samuli Paulaharjun jalanjalkia seuraten. Lauri Simonsuuri on tehnyt kymmeniä tutkimusmatkoja kaikkialle, missä suomen kieltä puhutaan, jopa sukulaiskansojenkin asuinsijoille. Hän on kirjoittanut muistiin lähes 7000 numeroa mitä arvokkainta vanhaa kansantietoutta ja haastatellut vuodesta 1945 alkaen magnetofonin avulla noin 300 tuntia äänitteitä arkiston kokoelmiin. Etenkin kansantarinoiden tuntijana Lauri Simonsuuri on alansa etevin ekspertti, ja haastattelijana hänellä on aniharvinainen kyky löytää unohtuvan muistitiedon viimeisiä taitajia ja »saada sanat salasta ilmi». Nimenomaan karjalaisen perinteen unohduksista pelastaminen on ollut lähellä Lauri Simonsuuren sydäntä.

Kenttä- ja arkistotyön ohessa on Lauri Simonsuurelta riittänyt aikaa laajaan kirjalliseen tuotantoon. Vuosikymmenien aikana hän on ollut uut-terin vanhaa kansantietoutta suuren yleisön ylettyville välittävistä kynäniekoista; hänen kansanta-juisten kirjoitelmiansa, pakinainsa ja radioesitelmiensä lukumäärä kohoaa satoihin. Mutta myös laajoja tieteellisiä teoksia hän on julkaissut: Lauri Laihon nimellä hän toimitti »Suomen kansan kaskuja» (1938), »Etelä Karjalan sananparsia» (1941), nykyisellä nimellään »Myytillisiä tarinoita» (1947) ja »Kotiseudun tarinoita» (1951). Tieteellinen lastukokoelma »Kansa tarinoi» (1950) on joutunut palvelemaan mm. yliopistollisena kurssi-kirjana. Julkaistuaan lukuisia suppeahkoja tutkielmia mm. kansainvälisten pilasatujen ja kansantarinain alalta hän kuluvana vuonna sai valmiiksi perustavalaatuksen teoksen, Suomen myyttilisten tarinain tyyppi- ja motiiviluettelon, joka lähiaikoina tulee kartoittamaan yhden etnologian tärkeimpiä ja vaikeakulkuisimpia alueita.

Kapteeni Lauri Simonsuuri osallistui molempiin sotiimme aluksi joukkueenjohtajana Laatokan-Karjalassa, lopuksi Ässä-rykmentin adjutanttina.

27. 8. 60 täytti 50 vuotta Helsingissä fil. maist. Torsten G. Aminoff. Hän on syntynyt Tampereella, tullut ylioppilaaksi v. 1929 ja valmistunut fil. maisteriksi v. 1935. Opiskeluaikanaan hän osallistui innokkaasti ylioppilaselämään ja oli mm. Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan kuraattorina ja Östra Finlands Nationin kuraattorina. V. 1940 hän teki aloitteen kieliriitojen sovittamiseksi ylioppilasmaailmassa.

Maist. Aminoff on historiantutkija, jonka erikoisaloina ovat henkilöhistoria ja sukututkimus. Hän on kirjoittanut Karjalan historiasta teoksen nimellä »Karjala lännen etuvartiona» (Otava 1943, sivuja 469). Tässä teoksessa hän on monissa kohdin tahtonut huomioida karjalaisten omat toiminat ja kansalliset päämäärät.

Maist. Aminoffin erikoisharrastuksena ovat molemmat kansankirkkomme ja niiden liturginen uudistustyö.

— Maria Tähtikivi täytti 50 vuotta 15. 8. 60 Åshammarissa Ruotsissa. Hän on syntynyt Vienan Suopassalmella. Hänellä on 5 lasta ja hän on ahkerasti mukana paikallisen tiistaiseuran työssä. Merkkipäivän johdosta hän sai runsaasti lahjoja ja onnitteluja.

Tuonilmaisiiin ovat poistuneet seuraavat heimolaisemme:

— Sandra Kusmin kuoli Ruotsin Sandvikenin sairaalassa 24. 8. 60. Hän oli syntynyt 15. 5. 1904 Itä-Karjalassa. Syöpätaudin uuvuttamalta äidiltä jäi 10 lasta, josta 3 alaikäistä. Hän oli Ruotsin suomalaisen ortod. seurakunnan ensimmäisiä jäseniä ja ahkerasti aktiivisesti seurakunnan tiistaiseuratyössä. Hänen kotinsa oli jumalanpalvelusten pitopaikkana ja karjalaisten vieraanvaraisena kokoontumiskeskuksena. Perheen lisäksi suremaan jäi lukuisia ystävien ja tuttavien joukko.

— Maria Tulehmo kuoli 10. 9. 60 Kuopiossa. Hän oli syntynyt Suojärvellä 14. 10. 1894. Oman toivomuksensa mukaan hänet on haudattu hiljaisuudessa.

— Stepan Pälvirinne (Stöppi Isakainen) kuoli keväällä Ruotsissa ja haudattiin Storforsin kalmistoon. Vaikka hän asui kaukana Ruotsin suomalaisen ortod. seurakunnan keskuksista, hän halusi kuulua omaan karjalaiseen seurakuntaan. Hän oli syntynyt 9. 6. 1896 Porajärven pitäjässä. Suremaan jäivät vaimo, lapset ja lastenlapset.

Varkauden uusi pyhäkkö

Sunnuntaina arkkipiispa Paavali toimitti kirkon vihkimisen vaikuttavassa liturgiajumalanpalveluksessa. Juhlavassa vihkimistilaisuudessa lauloi Varkauden ortodoksisen seurakunnan vahvistettu kuoro.

Kahvitilaisuuden jälkeen alkoi klo 14 itse kirkossa vihkiäisjuhla, joka aloitettiin yhteisveisuulla »Taivaallinen kuningas». Arkkipiispan siunauksen jälkeen lausui khra Aleksanteri Olanto tervehdyssanat. Kirkon historiikin esitti rakennusmest. Paul Parkkinen. Tervehdysten ja onnittelevien sarjan aloitti esittelijä, varatuomari V. Maarvala, joka toi tilaisuuteen opetusministeriön tervehdyksen. Ortodoksisen kirkkokunnan jälleenrakennustoimikunnan puolesta puhui varatuomari Matti Aho. Varkauden kauppalan onnittelevat esitti kauppalanjohtaja Eino E. Salmi ja Varkauden luterilaisen seurakunnan kirkkoherra Aulis Savolainen ja pastori Reijo Pajunen. Lisäksi esittivät naapuriseurakunnat tilaisuudessa tervehdyksensä. Vihkiäisjuhlan lopettajaissanat lausui arkkipiispa Paavali.

Kirkkoherra A. Olanto on antanut seurakunnastaan ja pyhäköstä seuraavia tietoja:

— Varkauden seurakunnalla, johon Varkauden kauppalan lisäksi kuuluu Savonlinna ja 12 maalaiskuntaa, on nyt vihittävän pääkirkon lisäksi rukoushuone Savonlinnassa ja Leppävirralla. Ensimmäinen vihittiin tarkoitukseensa viime vuoden lokakuussa. Näin ollen on jälleenrakennuslain mukainen rakennusohjelma seurakunnan osalta saatettu päätökseen.

Seurakuntaan kuuluu n. 2200 jäsentä, ja heistä asuu Varkaudessa n. 600. Vähintään kaksi liturgiapalvelusta ja useat vigiliapalvelukset kuukaudessa toimitetaan Varkauden pääkirkossa. Kerran kuukaudessa toimitetaan jumalanpalvelus Savonlinnassa ja Leppävirralla. Myös muissa kunnissa käy papisto toimittamassa jumalanpalveluksia. Seurakuntaelämä onkin varsin vilkasta pitkistä välimatkoista ja pitäjien hajanaisesta asutuksesta huolimatta.

Erikoisasema Varkauden seurakunnalla on vanhojen perinteiden vaalijana sikäli, että seurakunnan alueelle siirrettiin kaikki viisi Karjalan luostaria.

Kirkossa on useita esineitä vanhoista Karjalan kirkkoista. Niistä mainittakoon Korpiselän kirkosta peräisin olevat ikonit, jotka on sijoitettu sivuseinille. Ikonostaasin ikonit ja alttaritaulun on maalannut taiteilija Veikko Marttinen Helsingistä. Hopeinen, kullattu ja emalimaalauksin somistettu ehtoollismalja ja muut siihen liittyvät esineet ovat peräisin Viipurin Sorvalin kirkosta. Eritäin kallisarvoinen ja ainutlaatuinen reliquario on peräisin Sortavalan Pyhän Johanneksen kirkosta. Kirkon alttaripöytä oli aikoinaan Valamon luostarin pääkirkon uhripöytä. — Kirkon siustussuunnitelman on laatinut yli diakoni Leo Kasanko. Ikonostaasin ja muut puukalusteet on valmistanut puuseppä Valtter Kisonen Varkaudesta.